

ОПШТИНСКИ ГУВИДЕ

СЛУЖБЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Излази сваког четвртка

Београд, 22 септембра 1932. г.

Година 50. Бр. 38

Претплата на службени лист „Општинске Новине“ и месечни часопис „Београдске Општинске Новине“:
За годину дана 150 дин.
За пола године 80 дин.

Претплата се прима само на оба издања

Уредништво и Администрација:
Краља Петра бр. 26/III.

Телефон: . . . 26-242.
Чековни рачун код Поштанске Штедионице бр. 54.300

Хигијенско-здравствене прилике Београда у августу 1932. године

Како карактеристичне појаве месеца августа, у епидемиолошком погледу, били су случајеви полиомиелитиса, Хајн-Мединове болести или заразне дечије парализе, а такође и повећавање броја оболења заразне природе стомачног-чревног трактуса.

Још јула месеца појавило се неколико случајева инфективног оболења сумњивих на заразну дечију парализу. Појава ових оболења није била потпуно неочекивана, јер су били регистрирани у земљи случајеви полиомиелитиса: у првој седмици јула месеца — један случај у Дравској бановини, у другој седмици јула — један случај — у Дунавској бановини, а у четвртој седмици — један случај у Дравској бановини и три случаја у Савској бановини. Појава полиомиелитиса у Пристоници у току ове године је нова и због тога заслужује нарочиту пажњу, свестрано проучавање и предузимање потребних епидемиолошких мера.

Случајеви из јула месеца нису били одмах пријављени као такви, јер су се третирали као сумњиви и били још у току посматрања. Ипак на основу клиничких посматрања инфективне болнице и Централног хигијенског завода, била је утврђена дијагноза без биолошких покуса, који нису могли бити изведени услед немања, подесних за тај експерименат, мајмуна, јер ова врста животиња је веома осетљива према проузроковачу дечије парализе.

Полиомиелитис, као и свака заразна болест, има одређен скривен период или инкубациони период, који траје од 8 од 14 дана; после овог периода наступају типичне манифес-

тације болести у виду грозничавог оболења са парализом екстремитета.

Вирус или проузроковач те болести, вероватно улази у организам кроз слузокожу и даље се шири лимфним путевима. Одговарајуће лимфне жлезде увек садрже проузроковач у току оболења у већој концентрацији. Али нарочито су инфекциозне, то јест највише садрже проузроковача, мозак, кичмена мождина, ганглије. Крв ретко садржи проузроковач. Унутрашњи органи такође не садрже проузроковач, али лучења слузокоже су инфекциозна.

Вирус полиомиелитиса спада у групу невидљивих вируса, који пролазе кроз поре бактериолошких свећа и због тога се зове филтрирајућим вирусом. Проузроковач полиомиелитиса слабо је резистентан према хемијским средствима: 1% калиум химермангантикум, перхидрол, формалин, брзо уништавају проузроковач, на против, вирус добро подноси, као и остали неуро-вируси, глицерин где се исти може конзервирати до године дана; 0,5% карболне киселине такође није у стању да уништи вирус у току од године и по дана. Погојени аутори су описали присуство у нервном систему микроскопских телашица, која потсећају на гварнеријева телашица.

Што се тиче конзервирања проузроковача ван болесног организма, на мртвим предметима, постоје податци да вирус у исушеном шлајму очува још дуго своју вируленцију.

Као што смо рекли, почетак болести се карактерише грозничавим стањем и по некад појавом баналних симптома, као што је анги-

на, кијавица, бронхитис некад пролив и др. После тога наступају паралични симптоми на горњим и доњим екстремитетима.

У 80% случајева парализа погађа мишиће доњих екстремитета.

Репарација функција оболелих мишића, после парализе иде споро. Просечно, према податцима страних аутора у око 26% наступа потпуно оздрављење, око 14—17% оболелих умире и око 58—60% остају неизлечени—богаљи.

Појмљиво је, да услед таквих последица оболења од полиомиелитиса изазива оправдано узнемирење код шире публике и чак при појави и појединих случајева.

Ова болест била је запажена, а у већем броју случајева после ратног доба у многим земљама: Немачкој, Француској, Чешкој, Румунији и др. земљама.

Кретање полиомиелитиса у току горњих епидемија утврдило је интересантне појединости. На име да курбатура епидемије постигава свој максимум на граници летњих и јесењих дана. Јули, август и септембар дају максимални број оболења, доцније у јесен постепено број оболења опада, зими се констатује само спорадични случајеви, а од краја прољећа курбатура опет се пење.

Распредел броја случајева према добу старости показује карактеристичне епидемиолошке појаве и то: максимални број оболења пала на доба од треће године, затим на другу годину, па четврту и постепено се смањује према добу старости. Најмлађи пациенти, који су опажени у прошлим епидемијама била су деца од 2—4 месеца. Однос оболелих мушких према броју оболелих женских по немачким податцима износи 1,34:1,0, дакле мушка деца оболевају чешће него женска.

Раширеност оболења или морбидитет варира од епидемије до епидемије и то, од 005% (Хесен—Наса-у) до 10% целокупног становништва као што је случај у Трестена.

Леталитет, тј. проценат умрлих од целокупног броја оболелих од полиомиелитиса је доста висок и то просечно 14%, ма да су описане епидемије са 40—60% леталитета. Леталитет се повећава према добу старости, иначе курба леталитета према добу старости, показује обрнуту тенденцију, него код морбидитета.

После претходних обавештења, о природи оболења од полиомиелитиса и о главним епи-

демиолошким податцима, овде ћемо изнети случајеве, који су били регистровани у току јула и августа месеца, осврћући се у главном на епидемиолошку страну ових случајева.

Број случајева који су били регистровани од стране Инфективне болнице Централног хигијенског завода у току јула и августа месеца, износи девет. Од њих је један случај из околног села Љубинић среза посавског, а осам случајева били су из самог Београда, при чему један случај из Русјанове улице треба сматрати импортираног порекла. Од седам случајева београдског порекла, три су из VI кварта, три из VIII и један из IX на граници VIII или према улицама и према хронолошком реду, ови случајеви распоређени су овако:

Први случај из Вучедолске улице бр. 8, дете се разболело још у јуну месецу са парализом мишића леве руке.

Други случај из улице Браће Недића бр. 13, дете се разболело почетком јула месеца; парализа десне руке је наступила после два три дана фебрилног оболења.

Трећи случај из Сушичке улице бр. 8, дете се разболело око 10 јула са температуром и проливом, а дванаестог дана наступила је парализа мишића десне ноге.

Четврти случај из Катићеве улице бр. 3, дете се разболело 15 јула са температуром и ангином; десетог јула наступила је парализа мишића десне ноге.

Шести случај из Политове улице број 9, дете се разболело око 15 августа, а парализа наступила после седам дана.

Седми случај из улице Војводе Саватија бр. 4, дете се разболело 23 августа са температуром и ангином и затим се парализом мишића леве руке. И последњи случај из Русјанове улице бр. 9, где постоји сумња, да је инфекција импортираног порекла, пошто је дете донесено пре месец дана из унутрашњости. Почетак овог оболења датира се око 29 августа тек. год. са парализом мишића доњих екстремитета.

Што се тиче доба старости оболеле деце оно је било овако: по једно од 11 месеци, од 13 месеци, од 14 месеци, од 18 месеци, од 19 месеци, од две и по године, од 3 године и једно од 5 година.

Према занимању родитеља случајеви су распоређени овако: четири случаја деца су

занатлија (керамичар, монтер, тракслер, обувар);

Два случаја деца су канцеларијских чиновника, једно дете радника и једно дете земљоделца из Љубинића.

Од 9 оболелих било је 8 мушких и 1 женско дете.

Епидемиолошким испитивањем није се могла утврдити ма каква веза између поједињих набројених случајева полиомиелитиса. Исто тако није утврђено испитивањем на лицу места ма каква веза између поједињих набројених случајева полиомиелитиса. Исто тако није утврђено испитавањем на лицу места ма каква веза између оболења домаћих животиња и поједињих случајева.

Ипак пад у очи извесна концентрација оболења у реону VIII, кварту VI. Није искључена могућност, да баш у овим реонима је постојао „резервоар вируса”, који се одржавао у виду абортивних или чак неприметних форми (*maladie inapparente*) у смислу Шарла Николе-а. Могуће је, да је инфекција пренесена у означене реоне Београда још пролећњих месеца, када је изазвала неколико неприметних случајева оболења, који доцније, долазећи у додир са предиспонираним субјектима, у повољним сезонским условима могли су изазвати горе описане случајеве, који су већином лакше природе, јер је код већине оболелих наступило или потпуно оздрављење или су деца на путу оздрављења.

Борба против полиомиелитиса отежава се отсуством сигурног сретства за лечење и за предохрану. Ипак на основу најновијих података, као најбоље сретство за лечење а и предохрану је реконвалсентни серум, тј. крвни серум од болесника, који је прележао полиомиелитис. Пошто је набављање овога серума везано за много тешкоћа, реконвалсентни серум се замењује са серумом одраслих, који су више мање имуни против полиомиелитиса. Били су покуси спремања вештачког серума од коња путем имунизације са мозгом, који садржи вирус полиомиелитиса. До сада покуси лечења са оваквим серумом (Петитов серум из Пастеровог института) нису оправдали наде, које су на њега полагане.

Према томе остаје, као најсигурније сретство за спречавање болести јесу епидемиолошке мере хитне изолације са дезинфекцијом и хитно пријављивање свих сумњивих случајева на полиомиелитис надлежним хигијен-

ским и санитарним установама. Хитно пријављивање треба сматрати као најважнију дужност лекара, њиховог помоћног особља, јер проналазак у што ранијем стадијуму случаја полиомиелитиса са следећом изолацијом болесника, осигурава најближу околину од ширења инфекције. Ма да мали број случајева лакше форме који су били констатовани последњих месеци не претставља сам по себи великог губитка ипак, императивно захтева нарочито будну контролу од стране санитетских органа у погледу спречавања те болести. Постава ове болести, указује на могућност да ће се идуће сезоне појавити већи број оболења можда у вирулентнијој форми. До душе епидемиолошке прогнозе нису увек тачне, али пример епидемија у близкој прошлости у суседним земљама, са њиховим релативно високим леталитетом и инвалидитетом могу нам служити најозбиљнијом опоменом ради предузимања свих потребних превентивних епидемиолошких и социјално-медицинских мера памтећи на нашу медицинску беспомоћност у лечењу тешких форми сајак вирулентним вирусом.

Завршетак летње сезоне, са њеним повољним метереолошким и алиментарним приликама, надоласком огромне количине воћа и поврћа на београдске пијаце изазива повећавање броја стомачно-чревних оболења, нарочито код деце а и код одраслих услед појаве трбушног тифуса, паратифуса и дизентерије. Ове болести су показале мали скок у броју случајева. За три последња месеца трбушни тифус и дизентерија овако се кретале:

	јун	јули	август
трбушни тифус	6	10	28
дизентерија	2	7	11

Бројке из августа месеца, биће вероватно корегиране, јер постоје око 20 сумњивих случајева између којих ће бити известан број утврђеног трбушног тифуса у току следећем, септембру месецу.

Ипак компарације ради, овде наводимо кретање трбушног тифуса за последње четири године у месецу августу 1929—25, 1930—18, 1931—32, 1932—28.

Од целокупног броја, 28 трбушног тифуса утврђених у месецу августу, има пет случајева егзогеног порекла, то јест оболења су наступила услед инфекције ван Београда. Остали су случајеви овако распоређени: у II кварту 1, у IV—1, у V—2, у VI—4, у VII—3,

www.Универзитетска библиотека САНУ, X—2, у X—1, у XII—2 и у XIII—1 и пет случајева налазило се по разним одељењима Опште државне болнице.

Ради сузбијања трбушног тифуса од стране хигијенских органа предузимала се строга епидемиолошка контрола сваког случаја, испитивајући се епидемиолошке околности, стање пијаће воде, уређење дворишта, начин ширења инфекције итд. Поред дезинфекције која се вршила у виду текуће и завршне, обављала се вакцинација укућана и обитаваоца заражених авлија са вакционом „пер ос”.

Сем тога биле су превентивно пелцоване веће групе радника као што је на кланици, стругари итд.

На основу епидемиолошких извештаја лекара не постоји за сада ни кућних ни породичних епидемија, ма да има известан број случајева који су везани за реоне, где нису регулисана питања воде, канализације и других хигијенских услова. Ови случајеви су везани за реон Булбулдерског потока, где је утврђен случај инфекције помоћу воде из потока; случајеви са Карабурме поред Чубурског и Мокролушки потока. Дакле, исти епидемиолошки проблеми, који су и пре отежавали борбу против тифуса и одржавали ендемични тифус у Београду, остају нерешени или решени делимично. Питање снабдевања водом горе-поменутих реона, асанација потока и њихове околине, помоћу техничких канализационих мера сачињавају најглавнији проблем сузбијања трбушног тифуса у Београду, који ће се јављати и у будуће док се не реше ова питања.

Кретање шарлаха и дифтерије према претходним месецима било је овако:

	јун	јули	август
шарлах	15	26	12
дифтерија	21	18	20

Црвени ветар у 20 случајева према 17 у јулу и 10 у јуну.

Остале болести су забележене: 1 сепса, 1 лиса, 1 тетанус.

Маларија је забележена у 35 случајева, тј. ова болест је показала сезонско повећавање. Између горњих случајева постоји већи број маларије езогеног порекла, између којих је забележен случај тропске маларије.

Контроли пијаће воде била је поклоњена највећа пажња с погледом на појаву стомачно-чревних оболења. На основу испитивања ла-

бораторије на Белим водама, и супер-контроле од стране бактериолошке и хемијске лабораторије Отсека јавне хигијене, пијаћа вода је била беспрекорна у хигијенском погледу.

Овде наводимо максимуме и минимуме резултата хемијских анализа:

Стање пијаће воде у Београду од 1. августа до 31. августа 1932. године:

Температура макиашке филтриране воде варирају је између 14,1—14,30;

Температура савске на доводу варирала је између 21,6—27,20;

Температура филтриране савске варирала је између 21,6—26,90;

Температура мешане на Белим Водама варирала је између 17,6—19,90;

Електрична спроводљивост савске на доводу варирала је између 455—515 м. с.;

Електрична спроводљивост филтриране воде варирала је између 345—400 м. с.;

Органске материје савске на доводу варирала је између 5,4—18,3 м. г.; на 1 литар утрошеног перманганата.

Органске материје савске филтриране 3,1—5,2 м. г.;

Мешане на Белим Водама 2,5—5,1 м. г.;

Суви остатак у савској води на доводу 181—318 м. г.;

Суви остатак у савској води филтриране 180—291 м. г.;

Мешане на Белим Водама 241—521 м. г.;

Слободни хлор у савској филтрираној води 0,10—0,2 м. г.

У погледу бактериолошком стање пијаће воде било је исправно.

Комплетна хемијска анализа дунавске воде:

Минералних материја 0,3420 гр.

Хлорида као хлор (Cl) 0,0050 "

Утрошено перманг. за орг. материје 0,0089 "

Амонијака (NH_3) има

Нитрата (N_2O_3) нема

Нитрата (N_2O_5) 0,0018 гр.

Сулфата (SO_4) 0,0385 "

Силицијум диоксида 0,0584 "

Гвожђа и алуминијум оксида 0,0072 "

Креча 0,0768 "

Магнезијум оксида 0,0365 "

Тежина у немачким степенима 12,79°

Вода је била мутна — узета је 22. августа 1932. године.

Комплетна хемијска анализа савске воде:	
Минералних материја	0.2056 гр.
Хлорида као хлор (СЕ)	0.0050 „
Утрошено перманг. за орг. материје	0.0040 „
Амонијака (NH_3)	нез. траг.
Нитрата (H_2O_3)	нема
Нитрата (H_2O_5)	0.0018 гр.
Сулфата (JO_3)	0.0126 „
Силицијум диоксида	0.0066 „
Гвожђа и алумин. оксида	0.0070 „
Калцијум оксида	0.0816 „
Магнезијум оксида	0.0194 „
Тежина у немачким степенима	12,79°

Вода је узета 15 августа — била је чиста.

Санитетско-ветеринарска полицијска служба

Месеца августа нарочито је била интензивна санитетско-полицијска служба, када је било извршено прегледа 8745; овом приликом је било констатовано 7655 објеката и радњи у исправном стању и 1090 у неисправном. Највећи број прегледа пада на инспекције домаћа и дворишта. Извршено је 3154 прегледа. Затим следују прегледи пиљарница, које дају највећи проценат неисправних: од 1121 прегледаних пиљарница било је неисправних 328. Прегледано је 761 кафана, ресторана, пивнице и подрума, од којих је нађено 47 неисправних. Предложено је за забрану становаша у 26 нехигијенских станова. Свега је поднесено реферата за казну 572. Највећи број реферисаних пада на сопственике неисправних дворишта, којих је било 182, затим на млекаре и сопственике млекарница, којих је било 114.

Узето је узорака за хемијску анализу животних намирница 218, од којих су 147 млеко и млечни производи, 37 месо и меснати производи и др.

Ветеринарски органи прегледали су на општинској кланици приликом клања стоке: говеда 2525, телади 2816, оваца и коза 3558, јагњади и јаради 139, свиња 4985, прасади 487, свега 14510.

Поред тога ветеринарски органи извршили су преглед на Зеленом венцу и Јовановој пијаци уз припомоћ помјних станица на Савском пристаништу и железничкој станици, при чему је целокупна количина свињског меса била подвргнута трихиноскопији. Било је прегледано свињског меса 29402 кг., заклане живине 8546 кг., прасећег меса 16099 кг., телећег меса 3556, говећег меса 665, јагњећег меса 981, овчијег меса 97, свега 59.346 кгр.

свежег меса. Сувомеснате робе 9643 кг. и масти 2692 кг., укупно 71.781 килограм.

Контрола млека вршена је сваког дана од стране две групе контролора, који су вршили прегледе на различитим местима града и од стране две сталне станице за преглед млека. У току месеца августа било је прегледано свега 170.820 литара млека од којих је било 516 л. неисправно. Просечни проценат масти је варирао око 3,78%, при чему млеко мало-продаваца — сељака показује већу масноћу, на име 3,85—3,90%; међутим млека велико-продаваца има мању масноћу — око 3,70%.

Ентомолошка служба у августу месецу нарочито се енергично водила с обзиром на проблем сузбијања комараца.

Првом половином августа месеца било је извршено, после припремних радова и проучавања на терену, авионско запрашивање са париским зеленилом баруштина, у којима је била констатована већа количина преносиоца маларије — анофелеса макулипениса.

Авионско запрашивање извршило је друштво Аеропут. Овом приликом било је запрошено 12.000 кв. метара баруштина на Ратном Острву и око 20.000 кв. мет. баруштина на Макишу, дуж Обреновачког пута. Свега је утрошено око 80 кг. париског зеленила, које је било помешано са уличном прашином у концентрацији од 4%. У циљу контролисања инсектицидног дејства авионског запрашивања било је намештено на Ратном Острву покрај баруштина за запрашивање десет плеханих судова, који су садржали одређену количину ларва анофелеса. Другог дана после извршеног запрашивања, у 10 часова ујутру, означени судови са ларвама били су прегледани и нађено је:

у суду бр. 1	уништено је ларви	80%
у суду бр. 2	уништено је ларви	100%
у суду бр. 3	уништено је ларви	100%
у суду бр. 4	уништено је ларви	96%
у суду бр. 5	уништено је ларви	80%
у суду бр. 6	уништено је ларви	100%
у суду бр. 7	уништено је ларви	92%
у суду бр. 8	уништено је ларви	100%
у суду бр. 9	уништено је ларви	84%
у суду бр. 10	уништено је ларви	86%

Резултати посматрања над пробама воде узете непосредно из баре сутра дан после запрашивања, показали су одличне резултате, што потпуно одговара горњим експериментима. Од сто проба, колико је било узето из

бара ни у једној није било нађена ларва анофелеса.

Поред авионског запрашивања бара, ово се обављало помоћу ручних апаратова у току целог месеца и било је запрошено 27,600 кв. мет. баруштина и 12,037 кв. мет. петролизирано.

Ради сузбијања пипиенса, поглавито на периферији било је петролизирано 14,276 помијара.

На сузбијању мува предузимане су мере у погледу уништавања ларви мува на главном истовару, а такође је вршена дезинсекција ћубретарских кола, којих је било дезинфицирано 3631 и дезинсцирано 7117 уличних сандука за ћубре са креолином.

Морталитет. У августу месецу умрло је свега 311 лица од којих је било 259 Београђана и 52 небеограђана, сем тога пријављено је 11 мртворођене деце. Највећи број смртних случајева пада на болести органа за варење, којих је било 81 случај. Највећи број случајева пада на ентеритисе одојчади. Од ентеритиса је умрло 78 београдских одојчади у месецу августу.

Туберкулоза која обично стоји у већини пролетњих и јесењих месеци на првом месту, заузима у августу друго место: од туберкулозе у августу умрло је 35 Београђана. Што се тиче несретних случајева, ових је било 16 код Београђана са смртним последицама и пет код небеограђана. Случаја убиства било је 4.

Из доње табеле види се кретање морталитета у августу месецу ове године.

	у вар.	у болн.	у болн.	укуп.
1) Акутно-заразне болести	1	6	10	17
2) Туберкулоза	17	18	3	38
3) Група рака и мал. тум.	3	1	2	6
4) Нервне и душевне болести	8	4	15	27
5) Болест органа за крвоток	21	8	2	31
6) Болести органа за дисање	27	8	—	35
7) Ентеритис одојчади	55	23	1	79
8) Друге болести органа за варење	1	2	7	10
9) Урогениталне болести	4	2	3	9
10) Дечије болести	5	2	—	7
11) Статус пуерпералис	2	—	3	5
12) Болести коже	7	3	—	10
13) Сенилитас	1	—	—	1
14) Самоубиства	1	6	—	7
15) Несретних случајева	1	15	5	21
16) Убиства	—	4	—	4
17) Други узроци смрти	1	2	1	4
Свега:	153	106	52	311

Мртворођене деце било је пријављено 6 у вароши и 5 у болници.

РАД ОТСЕКА ЈАВНЕ ХИГИЈЕНЕ

Санитетско-полицијски прегледи:

	свега	испр.	неис.
1) Санитетско-полицијских ин- тервенција вршено је 218.			
2) Прегледано домаћина и двор.	3154	2795	359
3) Преглед. кафана, ресторана, пивница и подрума	761	714	47
4) Преглед, месарница и кобас.	469	429	40
5) Прегледано ћевапџиница	83	82	1
6) Прегл. прод. хлеба и хлебарн.	445	397	48
7) Прегледано радионица и других фабрика	12	11	1
8) Прегледано бурекџиница	66	57	9
9) Прегледано бозаџиница	88	65	23
10) Прегледано бакалница и ко- лонијалних радњи	724	711	13
11) Прегледано пиљарница	1121	793	328
12) Преглед. млекар. радњи	192	175	17
13) Преглед. посластичарница	75	74	1
14) Прегледано берберница	420	389	31
15) Преглед. јавних купатила	108	102	6
16) Преглед. нар. кухиња и ашчин.	463	371	92
17) Прегледано пијаца	247	244	3
18) Прегл. радњи белог пецива	132	102	30
19) Прегледано фабрика соде	8	8	—
20) Преглед. радњи ужич. произ.	141	126	15
21) Прегледано хотела	10	10	—
22) Нађено нехигијенских станови	26	—	26
23) Послато реферата за казну	576		
24) Узето узорака за анализу	218		
25) Прегледано јаја	7676		
26) Поништено неисправних јаја	44		

Свега извршено прегледа 8745, од којих је било исправних 7655, неисправних 1090.

Санитетско-полицијску службу врше 8 лекара, 8 санитетско-полицијских контролора и 8 позорника.

Реферисано због разних неисправности:

1) Власника млекара и продавнице млека	114
2) Власника месарница и кобасничарница	31
3) Власника ћевапџинице	5
4) Власника продав. ужичких произ. и бифе-а	7
5) Власника кафана, ресторана и хотела	28
6) Власника пекара, хлебар. и продав. хлеба	38
7) Власника посластичарница и бозаџиница	18
8) Власника бурекџинице	4
9) Власника бакалница и пиљарница	83
10) Власника народ. кујни и ашчинице	29
11) Власника берберница	6
12) Лица која држе живину и свиње	17
13) Неисправних, нехигијен. и влажних станови	14
14) Неисправних дворишта	182
Свега	576

Ветеринарско-полицијска служба:

а) прегледано је меса и меснатих производа:

У току месеца августа на општинској кланици заклано је: говеда 2525, телади 2816,

оваца и коза 3558, јагњади и јаради 139, свиња 4985, прасади 487, свега 14.510.

Приликом клања одбачено је и уништено: услед пијемије 1 теле, од убоја 1 јагње, уквартено дугим лежањем 5 јагњади и $\frac{1}{2}$ јагњета од 37 кг., од септикејије 1, мртво-заклана (угушено) 3 свиње, од бобичавости 9 свиња (само месо), од прелома кости 1 свињски бут, (5 кг.), 2 свињске плећке (8 кг.).

Приспело месо и прегледано на станицама: „Зелени венац” и Јовановој пијаци: свињског меса 29.402, заклане живине 8.546, прасеђег меса 16.099, телешег меса 3.556, говеђег меса 665, јагњећег меса 981, овчијег меса 97. Свега 59.346 свежег меса.

Сувомеснате робе 9.643 и масти 2.692.

Укупно 71.681.

б) преглед млека:

Прегледано је свега 170.820 литара млека, од ових је било исправно 170.304 литара а неисправно 516 литара.

Прегледано је млеко од 2.126 млекара, од којих је било исправно 2.060, а неисправних 106 млекара.

Просечан проценат масти био је 3,78.

Свега је било реферисано 47 лица због неисправног млека, 13 због нечистих судова, 22 због бекства и 24 због других неисправности.

Преглед млека врши се сваког дана као и недељом и празником у свима реонима града Београда.

Број особља: 6 ветеринара, 6 ветеринарских контролора, 1 писар, 3 позорника и 1 служитељ.

Кретање заразних болести:

Пријављено болесника:	упућено у болницу:	лечено код куће:	
шарлах	12	11 (обс. 1)	1
дифтерије	20	20 (обс. 3)	—
дизентерије	11	11 (обс. 12)	—
црвеног ветра	20	19 (обс. —)	1
тифуса	28	28 (обс. 27)	—
менингитис т.б.с.	1	1 (обс. 1)	—
сепсе	1	1	—
маларије	35	35 (обс. 1)	—
лисе	1	1	—
тетануса	1	1	—
полиомиелитис	5	5	—
Свега	135	133 (обс. 45)	2

Свега је болесници утврђених 135, од њих упућено у болницу 133 (обс. 45) лечено код куће 2.

Лица уједена од разних животиња и упућена у Пастеров завод

Пријављено мушких 36, женских 20, свега 56.

Извршено дезинфекција и дезинсекција:

Од трбушног тифуса	завршних	23
„шарлаха	„	13
„дифтерије	„	9
„црвеног ветра	„	3
„туберкулозе	„	18
„менингитиса т.б.с.	„	2
„дизентерије	„	1
„лисе	„	1
„рака	„	1

Свега дезинфекција 71

По захтеву извршено дезинсекција 30.

Укупно дезинфекција и дезинсекција 101 и то: државних установа 2, приватних 98, свега одељења 277, кубних метара 10.992. Од тога спада на државне установе 2932 куб. мет. на домове 8060 куб. мет.

Наплаћено таксе 10.560.— динара

Задужено таксе 2.342.— „

Утрошено материјала: формалина 103.500 лит., хартије 97 кг., шпиритуса 25.300 лит., цијанкалијума 130.746 кг., киселине 198.095 к.

Ентомолошка служба:

а) Петролизирано је бара са нафтом 12.037 кв. мет., запрашено бара са париским зеленилом у простору 27.600 кв. мет. ручним апаратима и око 32.000 кв. мет. баруштина Ратног Острва и Макиша авионским путем. Петролизирано у вароши на разним местима 150 ком. буради.

б) Дезинфиковано помијара са нафтом 14.276.

в) Дезинфиковано је 3.631 ћубретарских кола. Попрскано је 7.117 уличних сандука са креолином.

г) Лабораторијски радови. Резултати редовних посматрања били су следећи:

Аедес вексанс ретко, и то само у природи нађени су на Ратном Острву у августу 1932. г.

Кулекс пишиенс — по кућама, подрумима, шталама.

Анофелес макулипенис — врло много на периферији.

Кулекс модестус, који мора да буде убројен у досадне београдске врсте. До душе, то није једна варошка врста, али тамо где су куће близу шуми, улази у станове. Врло је досадан у Топчидерској шуми у Кошутњаку, на Ратном острву, на Милишићевом имању.

Умрло лица у вароши и болницима:

а) у болници

Природном смрћу	128
самоубистава	6
несретних случајева	20
убистава	4
Свега	158 и

5 мртворођене деце.

б) у вароши

Природном смрћу	151
самоубистава	1
несретни случај	1
Свега	153 и

6 мртворођене деце.

Хемијска лабораторија:

а) анализе животних намирница:

Врста предмета	исправ.	неиспр.	свега
млека	87	60	147
сира	3	—	3
кајмака	1	—	1
меса и меснатих производа	32	5	37
риба	3	—	3
хлеба	1	2	3
све воде	2	—	2
лимунаде	3	1	4
бозе	2	1	3
сир. киселине	1	—	1
сирће винско	—	1	1
шећер. производа (бонбоне)	2	—	2
зачина (паприке)	2	8	10
сода-воде	1	—	1
Свега анализа животних намирница	218.		

б) техничке анализе:

угља	37
минер. уља	14
бензина	8
конзист. масти	4
хем. произ. и препар.	1
боја	1
сифонске главе	2

Свега техничких анализа 67.

в) клиничке анализе:

Прегледано је мокраће 23.

Конфисковано је 200 литара млека.

Број особља: шеф лабораторије, пет хемичара, два лаборанта и две послуге.

Бактериолошка лабораторија:

а) Преглед воде: врши се сваког дана. Број узорака био је 490, од тога 4 неисправно.

б) Преглед животних намирница:

Млека 60, меса 1 и хлеба 1 и то неисправно.

в) разне анализе:

Спутума 2, бриса 11, крви 166, урине 28, пис и секрета 17.

Број особља 1 референт лабораторије, 1 лекар за преглед воде, 2 лаборанта и 1 служитељ.

Лабораторија поред радних дана врши службу и суботом по подне као и недељом пре подне.

Општинска купатила:

а) топло купатило:

У августу месецу окупало се 4444 лица. Приход од сапуна био је 2.323.— дин. Приход од карата био је 26.281.— „ Свега 28.604.— дин.

Окупано лица у кадама 917, под тушевима 3.527, свега 4.444 лица.

Приход од купања 26.281.—, од сапуна 2.323.—, свега 28.604.— динара.

У току месеца августа утрошено је угља „Лигнита” 31.600 кг. „Ресаве” 4.480 кг. све у вредности 4.967.— динара.

б) хладно купатило:

У августу месецу окупало се 22.096 лица оба пола.

Приход од сапуна био је 674.— дин.

Приход од веша био је 3.834.— „

Приход од купања био је 38.987.— „

Свега 43.495.— дин.

Нови павиљон летњег купатила са кабинама није примљен али је готов и од 1 септембра кабине се пуштају у саобраћај.

Из Дирекције за социјално и здравствено стање О. г. Б. — Службено.

СПИСАК

Издатих Грађевинских Дозвола у првој половини месеца септембра 1932 године.

Редни број	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ СОПСТВЕНИКА	Улица и број	ПРОЈЕКТАНТ	Каква је зграда
1	Михаило Топал Ђорђевић	Мајке Јевросиме 32	М. Радовановић	подр. сут. приз. спрат и мансарда
2	Срезојевић Милутин	угао Буковачке и Витановачке	Јан Швејкар	подр. и приземље
3	Фонд Занат. Дома	угао Пoenкареове, Хилен. и Ж. Клемансона		
4	Илић Миливоје	Молерова 72	Б. Несторовић	подр. сут. приз. 4 спрата
5	Чекић Милутин	угао Цетињске и Шафарикове	Б. Угричић	подр. приз. спрат и мансарда
6	Тодоровић Јелица	Нова парцела Бр.: 82, 83, 84 и 67	М. Поповић	подр. приз. 3 спрата
7	Живковић Десанка и Ружица и Рибникар Владимир и Мирослав	Фрушкагорска 2	Ј. Јовановић	подр. сутурени приземље
8	Вукшић Војислав	Раденичка 36	Б. Угричић	подр. сут. приз. 2 спрата и мансарда
9	Николић Михаило и Ружица	Чолак Антина 16	В. Костић	подр. приземље и спрат
10	Стојановић Александар	Приштинска 45	Н. Матејић	подр. и приземље
11	Профировић Михаило	Ал. Стамболијског 57	М. Јовановић	подр. и приземље
12	Флајшер Ирена	Поп Лукина 10	Т. Живановић	нова шупа
13	Царић Тома	Кр. Томислава 43	Саумило Закс	подр. приз. 3 спрата и мансарда
14	Данчевић Ванђел	Х. Милентијева 19		
15	Токлаић Јелена	Цариградска 19		
16	Бјелајев Никола и Даринка	Нова парц. 17		
17	Бошковић Милева	Вој. Скопљанца 17		
18	Фелнер Наталија	Вишњићева 17		
19	Синадиновић Јанаћко	Милешевска 25		
20	Спасојевић Константин	Владе Марковића 24		
21	Михаиловић Живко	угао Раденичке и Гундулићеве		
22	Ристић Јеврем	Мачванска 36	П. Путник	подр. приз. спрат
23	Анђело Софија	Нова кв. VII	М. Јовановић	сутерен приземље и спрат
24	Маса Павла Максимовића	угао Ситничке и Кабларске 21	М. Манојловић	подр. и приземље
25	Вучковић Миливоје	Вој. Миленка 20-а	Б. Томић	подр. сут. приземље спрат и мансарда
26	Вајншенкер Михаило	Ботићева 12	Х. Виноградов	подр. сут. призем. 2 спрата
27	Цугмус Јосиф	Натошевића 15—17	Ј. Козински	подр. приземље и мансарда
28	Станковић Антоније	угао Кнез Милетине и Нова	Ц. Анђелковић	приземље
29	Младеновић Андреја	Кумодрашка 34	В. Јосимовић	подр. приземље 2 спрата
30	Марковић Милорад	Шабачка 6	Д. Дингарац	приземље
31	Еркер Антоније и Ана	Зрманска 16	Д. Дингарац	подр. и приземље
32	Живковић љубица	Доситијева 33	С. Савић	приземље
33	Петковић Ружица	Мајданска 8	Ђ. Борошић	дозиђивање
34	Анастасијевић Цветко	Цара Душана 48	Б. Томић	приземље
35	Кукић Никола	Захумска 57	Ј. Новаковић	дозиђивање и преправка
36	Тадић Александар	Румунско Сокаче 4	Д. Границ	подр. приземље 3 спрата и мансарда
37	Јамбришек Владимир	Нова парц. 89	Л. Тунер	сутерен, приземље и 1 спрат
38	Јаћимовић Чедомир	Хекторовићева	С. Младеновић	подр. сутерен и приземље
39	Рашчић Марко	Ветерничка 2	Ј. Новаковић	подр. приземље и спрат приземље

Редни број	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ СОПСТВЕНИКА	Улица и број	ПРОЈЕКТАНТ	Каква је зграда
40	Ђурић Илија и Мара	Ручника 8	В. Сташевски	дозиђивање
41	Прица Душан и Аница	Адмир. Вуковића 53	А. Петков	подр. сут. приземље
42	Голубовић Драгомир	Бојанска 5	Ц. Анђелковић	преправка
43	Алексијевић Јелица	Таковска 61	Д. Дингарац	подр. и приземље
44	Харановић Филип и Јосип	Вој. Степе 180	Ј. Швејкар	приземље
45	Јосић Душан	Вој. Степе 235	Т. Живановић	приземље
46	Штенцел Тереза	Нова пацр. 122	А. Папков	подр. приземље и 1 спрат
47	Пушкирев Никола	М. Давидовића 83	В. Сташевски	подр. и приземље
48	Удр. Југ. Инж. и Архит.	угао Босанске и Тетовске	Св. Генић и Рајко Татић	подр. сутерен приз. и 3 спр.
49	Ланго Стеван	Молерова 10	Ж. Радивојевић	подр., приземље и 3 спрата
50	Струпи Марија	Ичкова 6	С. Швабић	преправка зграде
51	Сибиновић Никола	Браће Грима 14	Д. Вушчић	сутерен и приземље
52	Сивчев Јован	Сердар Јола 11	Ј. Прхал	подр. и приземље
53	Радивојевић Мара	Курсулина 3	Ђ. Борошић	преправка зграде
54	Пантић Миливоје	Крунска 32	Ј. Новаковић	преправка зграде
55	Максимовић Милан	угао Мил. Шапчанина и Захумске	Н. Матејић	приземље
56	Марковић Влада	Сазанова 21	Д. Дингарац	подр. и приземље
57	Ђокић Дарinka	Гундулићев Венац 16	В. Стојковић	дозиђивање
58	Марковић Ружа	Румунска 16	А. Гавриловић	подр. сутерен, приз. 1 спр.
59	Љујић Даница	Кр. Звонимира 47	А. Ђорђевић	сут. приземље и 1 спрат
60	Пигаш Злата	Которска 14	Д. Владимировић	приземље
61	Јевремовић Грација	Сарајевска 27	В. Вељковић	преправка зграде
62	Синадиновић Милутин	Хартвигова 8	Ђ. Борошић	подр. приземље 3 спрата и мансарда
63	Ланго Стеван	Капетан Коче 9—11	Ж. Радивојевић	подр. приземље 2 спрата и мансарда
64	Лободњак Димитрије	Господ. Вучића 107	Б. Гоцић	подрум и приземље

Из Одељка за Грађевински Одбор и контролу зидања Бр. Службено 15. септембра 1932. године.

СПИСАК
лица, која су примљена за чланове Општине београдске
у времену од 2 до 9 септембра 1932. године.

Редни број	ИМЕ и ПРЕЗИМЕ домаћина и осталих укућана	Шта је ко домаћину	Брачно стање	Место рођења	Занимање	Регистар Бр
1	Петар Павловић		ожењен	Смедерево	срески начел. у пенз.	35250
2	Радмила "		удата	Г. Миланов.	домаћица	"
3	Надежда "		неуједи	Пријепоље	студент права	"
4	Жарко "	жена	нежењен		Ђак	"
5	Јованка Вуковић	кћи		Београд	домаћица	35252
6	Владимир Милутиновић		неуједи	Страгари	свештеник	35254
7	Видосава "			Дреновац	домаћица	"
8	Славољуб "	жена	ожењен	Београд	сврш. уч IV р. гимн.	"
9	Вера "	син	удата	Бивоље	ученица	"
10	Надежда "	кћи	нежењен	Београд		"
11	Васа Димитријевић		ожењен	Крушево	контр. Д. Т. и О.	35255
12	Љубица "		удата	"	домаћица	"
13	Рихард Шерцер	жена	нежењен	Сибенхиртен	приватни чиновник	35257

Из Статистичког отсека Општине Града Београда Ст. Бр. 14214.

Недељни извештај

о просечним ценама животних намирница на Београдској пијаци од 13 до 20 септембра 1932

В Р С Т А	Мера	Просечна цена у динарима		В Р С Т А	Мера	Просечна цена у динарима	
		3 нед.	Месеч.			3 нед.	Месеч.
Жито							
Пшеница	100 кгр.	122,50		Шећер ситан	1 кгр.	14	
Јечам	"	92,50		Кафа сирова	"	60	
Овац	"	100		Кафа пржена	"	68	
Кукуруз у зрну . . .	"	98		Со млевена	"	2,87	
Брашно и хлеб							
Брашно пшенично Но. 2	1 кгр.	2,55		Бибер крупан	"	55	
Брашно пшенично Но. 1	"	2,85		Бибер млевен	"	65	
Брашно пшенично бело	"	3,25		Паприка млевена	"	32,50	
Брашно кукурузно . . .	"	1,85		Фида	"	9	
Хлеб пшенични црни . . .	"	2,25		Макароне	"	9	
Хлеб пшенични бели . . .	"	3,25		Пиринач	"	8	
Месо							
Говејина	1 кгр.	9,50		Мак	"	16	
Говејина жива мера . . .	100 кгр.	350		Зејтин за јело	1 литар	16	
Теленина	1 кгр.	14		Сире винско	"	5,50	
Тедејина жива мера . . .	100 кгр.	525		Мед	1 кгр.	16,50	
Јагњећина	1 кгр.	13		Восак	"	40	
Јагњећина жива мера . . .	100 кгр.	400		Пекmez	"	18	
Овчетина	1 кгр.	9,50		Свеће воштане	"	42,50	
Овчетина жива мера . . .	100 кгр.	350		Свеће стеаринске	"	31	
Свињетина	1 кгр.	13		Свеће парафинске	"	16,50	
Свињетина жива мера . . .	100 кгр.	550		Сапун за прање	"	8	
Свињско сушено	1 кгр.	22		Шпиритус рафиниран	1 литар	46	
Кобасице	"	18,50		Шпиритус за гориво	"	7,50	
Шваргле и чварци	"	12,75		Петролеј	"	6,50	
Прушту	"			Бензин	"	6,50	
Сланина сирова	"	11,50		Гориво			
Сланина сува	"	21		Угљен дрвени (бумур)	100 кгр.	175	
Сланина ужишка	"	22,50		Угљен дрвени (бумур)	1 кгр.	1,75	
Маст свињска	"	12		Угљен мрки и лигнит	100 кгр.	25	
Сало	"	12,25		Угљен камени	"	52,50	
Лој топљен	"	6,50		Дрва грабова	m3	125	
Лој нетопљен	"	7,50		Дрва букова	"	120	
Риба							
Шаран	"	11,25		Дрва церова	"	110	
Сом	"	18,50		Дрва јасенова	"	105	
Кечинга	"	29		Дрва растова	"	102,50	
Смуђ	"	24,50		Дрва врбова	"	52,50	
Штука	"	11,25		Дрва брестова	"	110	
Бела	"	4,50		Живина и јаја			
Млеко							
Млеко слатко	1 литар	3,25		Кокоши	1 ком.	13,50	
Млеко кисело	1 кгр.	8		Ђурке	"	37,50	
Масло	"	36		Гуске	"	18,50	
Масло топљено	"	26,50		Патке	"	14	
Кајмак	"	25		Јаја	"	.63	
Сир обичан	"	12		Стока			
Сир сомборски	"	20		Волови	"	1200	
Сир качкаваљ	"	23,50		Краве	"	1450	
Поврће				Гелад	"	275	
Пасуљ	"	3,62		Коњи	"	1100	
Сочиво	"	10		Свиње угојене	"	875	
Грашак у зрну	"	12		Свиње мршаве	"	287,50	
Грашак обичан	"	1,50		Прасад до 10 кгр.	"	55	
Кромпир стари	"	1,50		Назимад од 10 до 25 кгр.	"	127,50	
Кромпир нови	"	1,50		Овце	"	117,50	
Лук црни	"	1,50		Овнови	"	120	
Лук бели	"	5,75		Козе	"		
Лук праzi	1 демс	1		Јарчеви	"		
Боранија	1 кгр.	2,50		Јагањци	"	75	
Тиквица	"	4,75		Јарићи	"		
Шаргарепа	"	2		Кожа и вуна			
Купус сладак	"	1,40		Коже воловске	1 кгр.	5,25	
Купус кисео	"	3,50		Коже кравље	"	5,25	
Спанац	"	6,75		Коже овчије	1 ком.	10,50	
Рен	"	10,50		Коже јагњиће	"	6,50	
Кель	"	2,12		Коже козје	"	11,50	
Келераба	1 пишила	1,25		Коже јареће	"	9,50	
Зелен за супу	"	1,50		Коже свињске	1 кгр.	1,75	
Патлиџан црвени	1 кгр.	1		Коже лисиће	"		
Патлиџан плави	ком.	-.62		Коже телене	"		
Паприка љута	100 ком.	6		Вуна прана	"		
Паприка туршијара	100 ком.	9,50		Вуна непрана	"		
Паприка бабура	"	14		Сточна храна			
Краставци	"	9,50		Сено	100 кгр.	50	
Воће				Слама	"	29,50	
Јабуке	1 кгр.	3,25		Грађевински материјал			
Крушке	"	5		Креч негашен	"	37,50	
Брескве	"	5,50		Цигле	100 ком.	32,25	
Кајсије	"	2		Цреп	"	50	
Трећње	"			Цемент	1 0 кгр.	61	
Вишње	"			Песак	1 кола	31,50	
Грожђе	"	4,12		Пића			
Шљиве	"	2,40		Пиво домаће	1 литар	7,50	
Шљиве сушене	"			Вино прије обично	"	10,50	
Лубенице	"	3,12		Вино бело	"	11	
Диње	"	3,12		Вино боље старо	"	13	
Ораси	"	10,25		Шљивовица мека	"	13	
Кестен	"			Шљивовица љута	"	21	
Смокве	"			Комовица мека	"	14	
Лимуни	1 ком.	1,25		Комовица љута	"	23	
Неранце	"			Наднице			
Колонијална и друга роба	"			Надничара	1 надн.	25	
Шећер у коцкама	1 кгр.	15,75		Копача	"	35	
				Зидара	"	50	

Службене објаве и огласи

Продавање на јавној лицитацији заборављених ствари на трамвајима

У просторијама Дирекције трамваја и осветљења продаваће се јавном лицитацијом заборављени предмети у трамвајима, чији је законски рок лежању протекао. Овим се обавештава заинтересовано грађанство, да изгубљене ствари може подићи до 1 октобра 1932 год., после тога рока изложиће се јавној продаји. Дан продаје објавиће се истицањем објаве.

Из Дирекције трамваја и осветљења
Д.Бр. 24479.

1—2

Измена регулације Бацетине улице

Пошто је одлуком Одбора Општине београдске одобрена измена регулације Бацетине улице како је то у плану плавом бојом означено, то на основу §§ 9 и 12 Грађевинског закона Суд Општине града Београда изложиће 15 дана после изласка овог огласа у Општинским новинама у благајничком холу партера општинске зграде Узун Миркова улица бр. 1 ову измену регулације.

Планови ће бити изложени увиду 20 дана а примедбе ће се примати за ово време и најдаље за 15 дана по истеку јавног увида, иначе се оне неће узимати у обзир.

Сходно § 9 Грађевинског закона примедбе су допуштене једино:

- 1) У погледу кршења законских прописа око поступка, и
- 2) У погледу угрожавања јавног интереса од стране општинских власти.

Приговоре ће примати г-ђа архитект Даница Томић, референт за Регулациони план, зграда Техничке дирекције Општине београдске, Кнегиње Љубице бр. 21.

1—1

Измена регулације Топчидерског Брда око Шенонине улице

Пошто је одлуком Одбора Општине београдске одобрена измена регулације Топчидерског брда око Шенонине улице како је то у плану плавом бојом означенето, то на основу §§ 9 и 12 Грађевинског закона, Суд Општине града Београда изложиће 15 дана после

изласка овог огласа у Општинским новинама у благајничком холу партера општинске зграде Узум Миркова улица бр. 1 ову измену регулације.

Планови ће бити изложени увиду 20 дана а примедбе ће се примати за ово време и најдаље за 15 дана по истеку јавног увида, иначе се оне неће узимати у обзир.

Сходно § 9 Грађевинског закона примедбе су допуштене једино:

- 1) У погледу кршења законских прописа око поступка, и
- 2) У погледу угрожавања јавног интереса од стране општинских власти.

Приговоре ће примати г-ђа архитект Даница Томић, референт за Регулациони план, зграда Техничке дирекције Општине београдске, Кнегиње Љубице бр. 21.

1—1

Узимање под закуп једне зграде са око 100 одељења, са нузгредним просторијама, за потребе Управе града Београда

На основи решења Суда О.Ф.Бр. 46651 од 13 септембра 1932 год., за потребе Управе града Београда има се узети у закуп једна зграда са око сто одељења, са нузгредним просторијама.

Зграда мора бити у реону улица: Јакшићеве, Чика Љубине, до угла Југовићеве; Југовићеве, Дечанске, Краља Александра, до угла Милоша Великог; Милоша Великог, до угла Краљице Наталије; Краљице Наталије и Царице Милице, до Јакшићеве; или у непосредној близини овога реона.

Заинтересована лица, да своје понуде, у затвореном завоју поднесу Отсеку добара, Узун Миркова ул. бр. 1 II, најдаље до 29 септембра 1932 године у 11 часова пре подне. У понуди назначити, да пристаје на прописане услове, који се могу видети свакога дана у Отсеку општинских добара.

Понуде морају бити таксиране саобразно Т.Бр. 25 закона о таксама, као и општинском таксом од 3 динара.

О.Ф.Бр. 46651. — Из канцеларије Отсека општинских добара, 15 септембра 1932 год., у Београду.

1—1